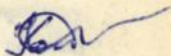

ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

На правах рукопису

КОМПАНИЄЦЬ Вікторія Віталіївна

ДОСЛІДЖЕННЯ УМОВ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ В ПЕРІОД ПЕРЕХОДУ ДО РИНКОВОЇ
ЕКОНОМІКИ

08.02.03. - Управління, планування та державне
регулювання економіки

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Харків 1995 р.

АВ 32.817

Дисертація виконана в Харківській державній Академії залізничного транспорту.

- Науковий керівник- кандидат економічних наук , доц.
КОВАЛЬОВ Дмитро Іванович.
- Офіційні опоненти- доктор економічних наук, проф., ака-
демiк Академії економічних наук
України
ГАЛУЗА Станіслав Григорович;
кандидат економічних наук , доц.
БОЧАРНИКОВ Анатолій Петрович.
- Провідна організація- Харківський політехнічний університет

Захист відбудеться "22" вересня 1995 р. о ___ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 02.02.10 в Харківському державному університеті за адресою : Харків-2, вул.Мироносицька, 1, ауд. 3-6

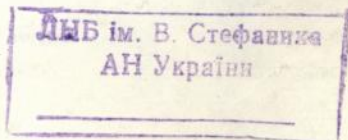
З дисертацією можна ознайомитись у Центральній науковій бібліотеці ХДУ, м. Харків, майдан Свободи, 4.

Автореферат розісланий "___" серпня 1995 р.

Вчений секретар
спеціалізованої ради

Кац

Кац А.Б.

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1.1. Актуальність дослідження. Тривалий час основною метою розвитку будь-якого підприємства в умовах ринкової економіки було досягнення максимального прибутку. Однак, в останні два десятиріччя у зв'язку з об'єктивними умовами розвитку макроекономіки, суспільства, стратегічні цілі розвитку підприємства набувають іншого забарвлення. Максималізація прибутку - ціль, більш характерна зараз для дрібного бізнесу, відкидається на другий план для середніх та великих корпорацій. Останні прагнуть до завоювання міцних конкурентних позицій на ринку, що не завжди відповідає максимальному прибутку.

Міцна конкурентна позиція в довгостроковому інтервалі багато у чому визначається фінансовим станом підприємства, а точніше його стабільністю.

До цього часу у вітчизняній і закордонній економічній літературі немає єдиного уявлення щодо терміну "фінансова стабільність". На наш погляд, фінансово стабільним можна назвати таке підприємство, яке в будь-який момент здатне виплатити свої борги, мінімально залежить від зовнішніх джерел фінансування і для якого характерна висока рентабельність.

Посилення конкурентостійкості та фінансової стабільності визначає поняття економічної стабільності.

Актуальність дослідження визначається необхідністю забезпечення виживання вітчизняних підприємств у період переходу до ринкової економіки, що досягається за рахунок стабілізації їх економічного стану. Крім того, на нашу думку, при наявності "критичної маси" стабільних підприємств в економіці будь-якої держави сама економіка отримує відносно стабільний і незалежний характер.

Для досягнення економічної стабільності необхідно оптимальне сполучення багатьох факторів, як внутрішніх, так і зовнішніх. Саме через те забезпечення економічної стабільності нелегке завдання навіть для підприємств, що функціонують в умовах розвинутої економіки ринкового типу. Тим більш, ця мета важко досягається в умовах економіки перехідного періоду, яка характеризується крайньою нестабільністю, невизначеністю і значним впливом державних регуляторів.

Зовнішні фактори у теперішній час негативно впливають на діяльність підприємств. Тому менеджери вітчизняних підприємств повинні приділяти підвищену увагу внутрішнім важелям економічної стабільності. Серед них найважливіше місце займають системи виробничого обліку, планування та ціноутворення.

Робота опирається на дослідження видатних вітчизняних та закордонних вчених: О.Зуділіна, В.Івашкевича, Ф.Котлера, Е.Майєра, Р.Манна, С.Ніколасової, В.Палія, С.Стукова, Н.Чумаченко, та інших. Ідеї та практичні розробки цих вчених у галузі планування, обліку, ціноутворення розглянуто і розвинуто автором з точки зору

забезпечення економічної стабільності підприємств в умовах економіки перехідного періоду.

1.2. Мета роботи й її завдання - дослідження внутрішніх факторів, які забезпечують економічну стабільність підприємства в умовах переходу до ринкової економіки. Результатом дослідження є розробка науково-методичних та практичних рекомендацій по удосконаленню систем обліку, планування та ціноутворення як передумов економічної стабільності підприємства.

Для досягнення цієї мети у роботі розглянуто такі питання:

- поняття економічної та фінансової стабільності;
- фактори впливу на економічну стабільність підприємств;
- особливості системи виробничого обліку;
- можливість використання системи обліку " директ - костінг " на вітчизняних підприємствах, його переваги і недоліки;
- методичні підходи до розподілу витрат на постійні і змінні;
- особливості планування оптимальної виробничої програми;
- особливості фінансового планування поточної господарської діяльності в умовах кризової економіки;
- методичні підходи до цінової політики підприємства;
- роль державного регулювання економіки у забезпеченні економічної стабільності підприємств.

1.3. Предметом дослідження є методологічні аспекти впливу різних факторів, що забезпечують економічну стабільність підприємств.

1.4. Об'єктом дослідження є система обліку, яка існує на вітчизняних підприємствах, система виробничого обліку "директ-костінг", яка застосовується на західних підприємствах; системи планування та ціноутворення.

1.5. Методологічною базою дослідження є діалектика аналізу явищ, які виникають в економіці в цілому і на окремих підприємствах, їх розгляд у взаємозв'язку і взаємозалежності.

1.6. Теоретичною й інформаційною базою дослідження є положення проєкту закону України "Про бухгалтерський облік і звітність", офіційні методологічні і нормативні матеріали, пов'язані з господарчою діяльністю підприємств, статистичні матеріали, які характеризують соціально-економічний стан України, наукові праці українських і закордонних вчених, матеріали науково-практичних конференцій, планові і звітні матеріали підприємств, які входять до корпорації "Проммонтажелектроніка", Харківського промислового підприємства "Ясон-ЛТД", окремі матеріали про роботу закордонних підприємств.

1.7. Наукова новизна дослідження полягає в одержанні таких основних висновків та пропозицій:

- визначено поняття економічної та фінансової стабільності підприємства;
- визначені зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на економічну стабільність підприємства;
- обґрунтовано необхідність створення на вітчизняних підприємствах нової для них системи виробничого обліку;
- запропоновано методикку розподілу витрат на постійні та змінні;
- розглянуто варіанти управлінських рішень, що базуються на використанні інформації системи обліку "директ-костінг";
- запропоновано два методи коригування собівартості в умовах інфляції;
- обґрунтовано можливість та необхідність використання маржинального доходу в ролі критерія оптимальності;
- розглянуто нетрадиційні підходи до політики ціноутворення;
- запропоновано класифікацію можливих цін;
- запропоновано методикку коригування базової ціни в умовах інфляції.

1.8. Практична цінність результатів дослідження полягає у тому, що запропоновані підходи відносно забезпечення економічної стабільності підприємства доведені до практичного використання. Їх запровадження дає можливість підвищити обґрунтованість дій керівництва щодо забезпечення динамічного розвитку підприємства.

Обґрунтовано необхідність створення з боку держави відповідних умов, що сприяють економічній стабільності підприємств.

Підготовлено і направлено до державних директивних органів пропозиції стосовно удосконалення законодавства у сфері грошово-кредитної, фіскальної, інвестиційної, цінової політики.

Досліджено особливості запровадження системи обліку "директ-костінг" на вітчизняних підприємствах. Обґрунтовано методичний підхід до формування плану виробництва в умовах коливань завантаження потужностей.

Запропоновано використання методів лінійного програмування / симплекс-методу / для планування виробничої програми, орієнтованої на диверсифікацію виробництва, а також з урахуванням як власних виробничих можливостей, так і попиту.

Результати досліджень запроваджено на п'яти підприємствах Харківської корпорації "Проммонтажелектроніка", Харківському заводі Електротехнічних виробів, Харківському промислому підприємстві "Ясон-ЛТД".

Запропоновані рекомендації по удосконаленню обліку, ціноутворення, планування можуть бути використані кожним підприємством, що виробляє промислову продукцію.

1.9. Апробація роботи. Дисертація виконана на кафедрі економіки транспорту.

Основні висновки досліджень представлені Харківській адміністрації Президента України для використання у поточному регулюванні діяльності підприємств.

Основні положення дисертації доповідались і одержали схвалення на:

- 55 - й Науково - технічній конференції кафедр інституту і спеціалістів залізничного транспорту, Харків, ХарДАЗТ, листопад 1993 року;

- Науково - методичній конференції Харківської державної академії залізничного транспорту, Харків, листопад 1993 року, грудень 1994 року;

- Технічній Раді корпорації "Проммонтажелектроніка", Харків, грудень 1994 року;

- Економічній Раді корпорації "Проммонтажелектроніка", Харків, січень 1995 року.

1.10. Структура і обсяг роботи. Дисертаційна робота складається із вступу, трьох глав, заключення, списку літератури, додатків. Вона викладена на 150 сторінках основного тексту, вміщує 27 таблиць, 3 малюнки, 9 додатків.

2.СТИСЛИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі розкривається актуальність теми, формулюється мета дослідження, наукова новизна і практична цінність роботи.

У першій главі "Роль облікової інформації в управлінні економічним станом підприємства" обґрунтовується необхідність створення на вітчизняних підприємствах системи виробничого обліку з використанням принципово нової для них системи "директ-костінг". Розглянуто практичні можливості запровадження цієї системи обліку. Дано рекомендації щодо прийняття управлінських рішень на базі інформації директ-костінга.

У другій главі "Планування як фактор забезпечення економічної стабільності підприємства" розглянуто особливості планування виробничої програми і фінансового планування поточної господарської діяльності в умовах економіки перехідного періоду. Досліджено проблему формування оптимальної виробничої програми, що враховує як потреби ринку, так і власні виробничі можливості. Зроблено висновок про необхідність створення з боку держави відповідних умов щодо стабілізації економічного стану підприємств.

Третя глава "Методичні підходи до цінової політики підприємства в умовах переходу до ринкової економіки" присвячена дослідженню методики встановлення базової ціни на товари промислового виробництва. Запропоновано методики коригування собівартості й ціни виробів в умовах інфляції. Розглянуто нетрадиційні і традиційні методи визначення цін.

В заключенні сформульовано висновки за результатами проведених досліджень.

3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Визначено поняття економічної та фінансової стабільності підприємства.

Економічна стабільність визначається двома взаємопов'язаними і взаємообумовленими складовими частинами - конкурентостійкістю і фінансовою стабільністю. У свою чергу, фінансова стабільність поєднує такі поняття, як: ліквідність, фінансова незалежність, рентабельність. Ліквідність- це здатність підприємства в будь-який момент здійснювати необхідні витрати. Фінансова незалежність- це досягнення оптимальної структури фінансування розвитку та поточної діяльності підприємства, такої, що забезпечує ефективне використання власного та позиченого капіталу, а також мінімальний ступінь залежності від зовнішніх джерел фінансування. Рентабельність- здатність одержати достатньо прибутку, щоб зберегти вкладений капітал і отримати новий.

3.2. Визначено зовнішні та внутрішні фактори впливу на економічну стабільність підприємств.

Забезпечити економічно-стабільний стан підприємства можливо тільки при оптимальному сполученні зовнішніх та внутрішніх факторів.

До зовнішніх факторів відносяться: політичне становище у державі; зовнішньополітичні та економічні зв'язки з іншими державами; система державного управління економікою; стабільність законодавства, його відповідність потребам розвитку макро- і мікроекономіки; ступінь монополізації економіки і наявність антимонопольного законодавства; стимулюючий характер законодавства у сфері фінансових відносин; розвиток інфраструктури, у тому числі інформаційної; відповідність загальнодержавної системи обліку та звітності умовам розвитку економіки; наявність і ступінь розвитку фінансового ринку; стан грошово-кредитної системи; конвертованість національної валюти; загальний рівень техніки і технологій у країні; орієнтованість економіки на нововведення; економічна політика, що провадиться, у тому числі грошово-кредитна, фіскальна, інвестиційна, структурна, внутрішня узгодженість усіх її аспектів.

Для забезпечення економічної стабільності, особливо в період переходу до ринкових відносин, необхідно перед усім створити належні зовнішні умови. Проте, їх наявність ні в якому разі не зменшує потреби у внутрішніх важелях управління економічним станом підприємства. В умовах кризової економіки менеджери вітчизняних підприємств повинні приділяти значну увагу створенню внутрішніх факторів стабільності підприємства.

До внутрішніх факторів відносяться: система і методи управління підприємством; організаційна структура управління і її спрямованість на нововведення; рівень техніки і технологій на підприємстві; система розробки і впровадження нововведень; рівень

організації виробництва; кваліфікація кадрів; система соціального захисту; конкурентоздатність продукції; система планування виробництва і збуту (стратегічне, поточне, оперативне планування); система фінансового планування, у тому числі - цінова, інвестиційна політика підприємства, управління заборгованістю та використання фінансових важелів, управління обіговим капіталом; рівень ризику управлінських рішень; наявність якісної інформаційної бази для управління виробництвом і фінансами, у тому числі системи обліку, контролю і аналізу.

3.3. Досліджено роль економічної політики держави у створенні умов, які забезпечують фінансову стабільність підприємств.

Втручання держави до створення умов економічно-стабільної діяльності підприємств повинно мати координуючий і регулюючий характер.

Економічна політика, що провадиться повинна бути внутрішньо узгоджена в усіх її аспектах, мати за мету створення сприятливих умов для розвитку і оновлення виробництва. Останнє передбачає відповідну фіскальну, інвестиційну, цінову, грошово-кредитну політику; створення умов для розвитку фондового ринку, залучення до відкритого грошового обігу ресурсів тіншової економіки, стимулювання попиту.

3.4. Визначено поняття виробничого обліку.

У ринкових умовах у доповнення до бухгалтерського обліку, який головним чином задовольняє потреби зовнішніх споживачів інформації, на вітчизняних підприємствах повинна бути створена система виробничого обліку. Виробничий облік - це інтегрована система обліку витрат і результатів виробництва, планування, контролю і аналізу господарчої діяльності. При розгляді його найбільш істотних ознак у роботі проведено порівняння системи виробничого обліку, що існує на західних підприємствах з системою бухгалтерського обліку вітчизняних підприємств.

3.5. Розглянуто особливості системи виробничого обліку "директ-костінг".

Визначено суть "директ-костінга" як системи виробничого обліку, що заснована на розподілі витрат на постійні та змінні у залежності від зміни обсягу виробництва. Головною особливістю директ-костінга є те, що собівартість продукції обчислюється і планується тільки у частині змінних витрат. Постійні витрати збирають на окремому рахунку і з визначеною періодичністю списують на дебет рахунку фінансових результатів.

При практичному використанні директ-костінга на вітчизняних підприємствах виникає проблема розподілу витрат на постійні і змінні. Існуючі методи розподілу витрат не прийнятні в економічній ситуації, що склалася на макро- і мікро- рівнях. У зв'язку з цим автором запропонована спрощена методика розподілу витрат. На базі цієї методики розраховано змінні витрати на випуск та реалізацію виробів корпорації "Промонтажелектроніка".

3.6. Розглянуто варіанти управлінських рішень, що базуються на використанні системи обліку "директ-костінг".

Інформація, яка може бути одержана за допомогою директ - костінгу, дозволяє знаходити найбільш вигідні рішення щодо :

- встановлення цін на нову продукцію, різних варіантів знижених цін порівняно з цінами конкурентів;
- доцільності власного виробництва чи купівлі у постачальника того чи іншого напівфабриката;
- планування оптимальної виробничої програми з урахуванням змінних умов макро- і мікро- середовища, та ін.

3.7. Обґрунтовано умови створення системи виробничого обліку на вітчизняних підприємствах.

У практичній діяльності вітчизняних підприємств найбільш доцільно застосовувати елементи різних систем обліку, у тому числі тих, що базуються на обліку як повної собівартості, так і змінних витрат (директ-костінг).

Вибір варіанту організації обліку повинен входити до компетенції керівництва і має визначатися цілями і задачами підприємства на даний момент .

При цьому необхідною умовою створення системи виробничого обліку на вітчизняних підприємствах є удосконалення системи обліку та звітності на рівні держави, а достатньою умовою - удосконалення обліку безпосередньо на підприємстві.

3.8. Визначено роль виробничого планування у створенні економічно - стабільного стану підприємства.

Створити економічно стабільне підприємство неможливо без ефективної системи планування, що спрямована на адаптацію до умов макро- і мікросередовища, які швидко змінюються.

Вибір стратегічних напрямків розвитку підприємства, а отже і планування, в значній мірі обумовлений тенденціями розвитку макроекономіки. У ролі стратегічних напрямків при плануванні виробничої програми корпорації "Проммонтажелектроніка" обрано наступні: диверсифікація виробництва; сбалансоване сполучення виробництва нових і модифікованих виробів з виготовленням традиційних; дрібно і середньосерійний випуск виробів із застосуванням технологій, що швидко переналагоджуються.

3.9 Обґрунтовано методичний підхід до складання плану виробництва в умовах повного і неповного завантаження потужностей.

В умовах ринкової економіки можливі піднесення і спади виробництва. Це обумовлює складання плану в двох варіантах : при повному та неповному завантаженні потужностей. При плануванні в умовах неповного завантаження рекомендується орієнтуватися в основному на попит. При повному завантаженні потужностей

виникають додаткові обмеження, тому складання оптимальної виробничої програми доцільно здійснювати із застосуванням методів лінійного програмування, зокрема симплексного.

3.10. У ролі критерію оптимальності при складанні оптимальної виробничої програми застосовано показник маржинального доходу.

Маржинальний дохід являє собою суму постійних витрат та прибутку. Він встановлюється як різниця між виручкою від реалізації продукції та змінними витратами, що пов'язані з її виробництвом та реалізацією.

При плануванні асортименту продукції, що виробляється, розглянуто два варіанти: з орієнтацією на аналітичну інформацію системи обліку повної собівартості і системи "директ-костінг". Зроблено висновок про доцільність застосування у ролі критерію оптимальності не прибутку, а маржинального доходу.

Розмір маржинального доходу відображає "внесок" виробу у покриття постійних витрат і тим самим у тому ж обсязі - до прибутку підприємства. У цьому випадку при будь-якому завантаженні виробничих потужностей має місце лінійна залежність між розміром маржинального доходу на одиницю виробу та загальним результатом, тому що при лінійній поведінці виручки і змінних витрат розмір маржинального доходу на одиницю виробу - постійна величина.

3.11. Розглянуто особливості планування поточної фінансової діяльності в умовах кризової економіки.

Складено критичний варіант фінансового плану поточної господарчої діяльності з урахуванням зниження обсягів виробництва і реалізації, зниження купівельної спроможності грошей в умовах інфляції. Складений фінансовий план, у тому числі, показує, що в умовах кризової економіки, навіть конкурентоспроможне підприємство не може бути фінансово стійким. Це ще раз доводить необхідність державного регулювання економічних процесів.

3.12. Розглянуто особливості етапів ціноутворення в умовах економіки перехідного періоду.

На етапі оцінки попиту визначено основні фактори, що ускладнюють ціноутворення: нестабільне законодавство, бартеризація економіки, наявність тіншового сектору в економіці, гіперінфляція і т.п.

На етапі оцінки витрат запропоновано два нетрадиційні методи коригування собівартості виробів в умовах інфляції - методи ЗІКС і СІЦ. Перший засновано на коригуванні базової собівартості за допомогою загального індексу купівельної спроможності (ЗІКС); другий, більш точний, він заснований на використанні

специфікованих індексів цін (СІЦ). Використання цих методів дозволяє удосконалити фінансове планування і є однією з передумов контролю фінансового стану підприємства.

3.13. Запропонована своєрідна класифікація можливих цін.

Теоретично можлива ціна буде знаходитися в межах між змінною собівартістю і найвищою ціною, при якій ще можливе формування попиту.

Максимальна ціна встановлюється, як правило, при наявності унікальних якісних характеристик товару, виключаючи випадки монополю високого перевищення цін. Ціни товарів конкурентів і товарів-замінників дають середній рівень цін, якого підприємство часто дотримується при визначенні ціни. При надто високій ціні неможливе формування попиту.

Надто низька ціна	Можлива ціна				Надто висока ціна
	собівартість у частині змінних витрат	повна собівартість	ціни конкурентів і ціни товарів-замінників	підвищена ціна: над прибуток чи високі витрати	
	короткотермінова цінова межа цін	довготермінова цінова межа цін	середній рівень цін	верхня межа цін	
Функціонування підприємства за даної ціни не можливе	Рівноважна ціна				Формування попиту за даної ціни не можливе
	Ефективне функціонування підприємства можливе				
	за рахунок маневрування маржинальним доходом			при наявності унікальних якостей товару	

Мал.1. Класифікація можливих цін

Встановлювати ціни на товари на рівні змінної чи постійної собівартості відповідно до короткострокового чи довгострокового інтервалу доцільно у двох випадках. По-перше, при встановленні цін на додатково вироблену кількість продукції. У цьому разі постійні накладні витрати компенсуються у цінах, які встановлені для визначеної базової кількості продукції, що випускається. По-друге, з деяких видів продукції (нові вироби, що потребують "ствердження" на ринку; вироби, що хоча і мають високий рівень витрат, але користуються попитом, та ін.) можливе тимчасове зниження цін за рахунок так званого "перекидання" маржинального доходу з них на високоприбуткові конкурентоспроможні вироби. У данному випадку виручка, що отримана від реалізації останніх, покриває змінні витрати які, зв'язані з їх випуском та реалізацією, а також постійні витрати усього підприємства.

3.14. Розглянуто різні методи встановлення ціни.

Традиційними методами ціноутворення, що використовуються західними підприємствами, є такі: розрахунок ціни за методом "середні витрати плюс прибуток"; розрахунок ціни на основі аналізу безбитковості і забезпечення цільового прибутку;

встановлення ціни на рівні поточних цін; встановлення ціни на базі закритих торгів; встановлення цін у рамках товарного асортименту і на обов'язкове приладдя.

Нетрадиційні методи ціноутворення: встановлення ціни на основі інформації директ-костінга з переважною орієнтацією на попит; метод встановлення ціни нового виробу на основі кількісної оцінки якісних ознак виробу.

3.15. Запропоновано методикку коригування базової ціни в умовах інфляції.

Усі методи встановлення базової ціни виробу, що існують не можуть бути достатніми в умовах високих темпів інфляції. Тому автором запропонована нова методика коригування базової ціни. Вона засновується на висновку про те, що при високих темпах інфляції набагато вигідніше прискорювати оборотність реалізації продукції, навіть шляхом відносного зниження цін, ніж зберігати продукцію на складі. Ця методика ураховує зниження купівельної спроможності грошей, підвищення ризику нерезалізації продукції з бігом часу, а також використання тимчасово вільних коштів у фінансових операціях.

Коригування базової ціни, тобто встановлення припустимого нижнього рівня ціни, при якому підприємство в умовах гіперінфляції буде триматися "на плаву", доцільно здійснювати за допомогою формули:

$$Цп = \frac{П_б}{(I+n)^t \cdot (I+m)^{t'}} = \frac{П_б}{(I+n)^t} \cdot \frac{I}{(I+m)^{t'}}$$

де Цп - ціна, що проскрується;

П_б - базова ціна;

n - ставка дисконту;

t - часовий інтервал поміж датою фактичної реалізації та межевою датою реалізації за нормативом;

m - ставка депозиту;

t' - часовий інтервал поміж датою реалізації за нормативом та датою вкладення коштів у фінансову операцію.

Перший член формули являє собою поточну вартість товару з чистим дисконтом або величину теперішньої вартості майбутнього доходу.

Другий член формули показує можливе зниження ціни за умов використання отриманої виручки у фінансових операціях (передбачається компенсування недотриманого за рахунок зниження цін прибутку, прибутком, що буде одержаний від депозитного вкладу, партнерського кредиту, цінних паперів).

Методика, що пропонується, має дві основних переваги: по-перше, ціна, що буде встановлена за її допомогою є відносно нижчою для покупця; по-друге, така ціна вигідна для продавця (виробника), тому що дозволяє без зменшення кінцевих фінансових результатів зменшити ризик нерезалізації продукції.

4. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ ОПУБЛІКОВАНІ У ТАКИХ РОБОТАХ:

1. Методичні підходи до цінової політики підприємства в умовах переходу до ринкової економіки. Київ, 1995- Деп. в Укр. ІНТЕІ, N 1633-Уж95 від 29.06.95р.

2. Принципи визначення фінансової стабільності підприємства в умовах економічної реформи. //Тези доповідей 55-ї науково-технічної конференції кафедр інституту та спеціалістів залізничного транспорту.- Харків: ХарДАЗТ, 1993, с.65.

3. Методичний підхід до визначення конкурентоспроможності продукції на підприємстві. //Тези доповідей науково-методичної конференції кафедр інституту.- Харків: ХарДАЗТ, 1994, с.37.

4. Методика укладання, аналізу балансу ліквідності підприємства. // Тези доповідей науково-методичної конференції кафедр Академії.- Харків: ХарДАЗТ, 1995, с.39.

SUMMARY

Компанієць Вікторія Віталіївна. Research of the conditions of economical stability of enterprises in the period of transition to the market economics.

A thesis for getting the scientific degree of a candidate of the economic sciences on speciality number 08.02.03 - Management, Planning and State Regulating of the Economics. Kharkov State University, Kharkov, 1995, Manuscript.-150 p.

Scientific research is devoted to the problem of ensuring of economical stability of enterprises. The economical stability consists of two parts - competition stability and financial stability. External and internal factors having an influence on economical stability have been researched. Theoretical and methodological principles have been worked out and the recommendations on improvement of the systems of calculation, planning and pricing of industrial enterprises according to the premises of transition to market economics (the creation of the system of industrial calculation ; planning of the optimum industrial program; untraditional methods of pricing).

АННОТАЦІЯ

Компанієць Вікторія Віталіївна. Исследование условий экономической стабильности предприятий в период перехода к рыночной экономике.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности- 08.02.03 . -Управление, планирование и государственное регулирование экономики. Харьковский государственный университет, Харьков 1995.- Рукопись.-150 с.

Исследование посвящено проблеме обеспечения экономической стабильности предприятий. Экономическая стабильность включает два понятия: конкурентоустойчивость и финансовая стабильность. Рассмотрены внешние и внутренние факторы, влияющие на экономическую стабильность. Разработаны теоретические и методологические основы и предложены рекомендации по совершенствованию учета, планирования и ценообразования промышленных предприятий в условиях перехода к рыночной экономике (создание системы производственного учета; планирование оптимальной производственной программы; нетрадиционные методы ценообразования).

Ключові слова: економічна стабільність, фінансова стабільність, виробничий облік, директ-костінг, маржинальний дохід, оптимальне планування, методи ціноутворення.

ДНБ ім. В. Стефанива
АН України

Відповідальний за випуск

Морозова О. А.

Підписано до друку 24.07.1995 р.

Формат паперу 60x84 1/16 . Папір писальний. Друк високий.

Умовн.-друк.арк. 2,0. Обл.-вид.арк. 2,25

Замовлення № 171 . Тираж 100 .

Комп'ютерно-видавничий комплекс ХарДАЗТу,

310050 , Харків - 50 , пл. Фейсбаха, 7.

454 144

